

Społeczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Edukacyjnego w Gorzowie Wielkopolskim

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA BIOLOGIA

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność.

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- rozumienie i stosowanie pojęć biologicznych
- samodzielne lub w grupie wykonywanie doświadczeń biologicznych
- samodzielne lub w grupie dokonywanie obserwacji i wnioskowań
- stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych
- rozwiązywanie zadań problemowych
- wykonywanie prac długoterminowych
- udział ucznia w prowadzonych lekcjach i jego wkład pracy
- praca ucznia w grupie.

Formy sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- prace pisemne (testy, sprawdziany)
- wypowiedzi ustne
- prace projektowe, długoterminowe

- prace domowe
- przygotowanie do lekcji (między innymi „zapytanki”)
- quizy
- praca na lekcji (samodzielna i w grupie)
- aktywność na lekcji (udział w dyskusji, wypełnianie kart pracy, wykonywanie dodatkowych zadań)
- korzystanie z różnych źródeł informacji)
- udział w pracach koła biologicznego
- udział w konkursach biologicznych, przyrodniczych i ekologicznych.

Skala ocen.

Oceny bieżące i klasyfikacyjne (śródroczne i końcowe) ustala się w stopniach według obowiązującej skali:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

W ocenach bieżących do stopnia może być dodany „+” lub „-”. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących. Stosuje się określoną wagę ocen z poszczególnych form aktywności ucznia.

Klasy 5 – 8

- Przygotowanie do lekcji – 4
- Brak przygotowania do lekcji – 4
- Zadania domowe – 4
- Brak zadań domowych – 4
- Aktywność – 6
- Aktywność – 4
- Quizy – 6
- Całoroczna, systematyczna praca w ramach koła biologicznego – 10

Klasy 5

- Prace długoterminowe (doświadczenie z rzeżuchą, model komórki roślinnej, obserwacja zarodników pieczarki) – 6

- Testy (6) – 4; poprawa 4 (1 - podstawy biologii - nauki i metody badań; 2 - czynności życiowe organizmów i klasyfikacja organizmów; 3 - organizacja życia; 4 - wirusy, bakterie, protisty; 5 - rośliny zarodnikowe; 6 - rośliny nasienne)
- Quizy (opcja) – 6 (np. grzyby i porosty; rośliny zarodnikowe; rozpoznawanie pospolitych gatunków drzew i krzewów)

Klasy 6

- Testy (4) – 10; poprawa 10 (1 – tkanki zwierzęce; 2 – parzydełkowce, płazińce, obleńce, pierścienice; 3 – stawonogi i mięczaki; 4 – kręgowce)
- Quizy (opcja) – 6 (np. zwierzęta niższe; stawonogi i mięczaki; rozpoznawanie pospolitych gatunków stawonogów i mięczaków; ryby i płazy; rozpoznawanie pospolitych gatunków ptaków)

Klasy 7

- Samodzielna praca ucznia na lekcji z kartą zadań (po trzy) z układów: ruchu, krążenia i pokarmowego – 4; poprawa 4
- Testy (6) z układów: ruchu, krążenia, pokarmowego, oddechowego, wydalniczego i skóry, rozrodczego, nerwowego i narządów zmysłów – 10; poprawa – 10
- Quizy (opcja) – 6 (np. uk. krążenia; składniki odżywcze; uk. wydalniczy i skóra; uk. płciowy)
- Sprawdzian z układu hormonalnego – 6; poprawa 6
- Prace długoterminowe (doświadczenie z kością, obserwacja wysklepienia stopy) – 6

Klasy 8

- Samodzielna praca ucznia na lekcji z kartą zadań z genetyki (3) – 4; poprawa 4
- Test z genetyki – 10; poprawa 10
- Sprawdzian z pojęć ekologicznych – 6; poprawa 6
- Quiz z ekologii – 6 lub test – 10 poprawa 10
- Sprawdziany z ochrony przyrody i środowiska oraz ewolucjonizmu (po jednym) – 6; poprawa 6
- Quizy (opcja) – trzy pytania z genetyki na + -

Oceny semestralne i roczne wystawiane są według następującej ogólnoszkolnej zasady:

Średnia	1, 51 i poniżej – ocena niedostateczna
Średnia	1,51 – 2,50 – ocena dopuszczająca
Średnia	2,51 – 3,50 – ocena dostateczna
Średnia	3,51 – 4,50 – ocena dobra
Średnia	4,51 – 5,50 – ocena bardzo dobra
Średnia	5,51 – 6,00 – ocena celująca

Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów.

1. Na pierwszych lekcjach, po rozpoczęciu roku szkolnego, we wszystkich klasach podana jest liczba obowiązujących w danym roku prac pisemnych, jak i ogólny zakres materiału, który obowiązuje do każdej z nich. Wszystkie prace pisemne zapowiedziane są przynajmniej tydzień wcześniej i są obowiązkowe. Uczniowie nieobecni muszą zgłosić się na zaliczenie, po wcześniejszym ustaleniu terminu z nauczycielem - maksymalnie do dwóch tygodni od momentu powrotu do szkoły . Zaliczenie zaległej pracy pisemnej odbywa się poza lekcjami biologii i może być przeprowadzone w formie ustnej (decyzja należy do nauczyciela). Brak zaliczenia w ustalonym terminie (2 tyg.) skutkuje oceną niedostateczną.

Testy i sprawdziany są oceniane według następującej ogólnoszkolnej skali:

95% - 100%	ocena celująca
84% - 94%	ocena bardzo dobra
70% - 83%	ocena dobra
51% - 69%	ocena dostateczna
31% - 50%	ocena dopuszczająca
30% - 0%	ocena niedostateczna

Prace pisemne są ocenione i omówione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni, z wyjątkiem zdarzeń losowych (choroba, „długi weekend” itp.). Wszelkie wątpliwości, pytania i zastrzeżenia dotyczące testów i sprawdzianów, można zgłaszać tylko w trakcie ich omawiania. Uczeń otrzymuje swoją pracę do domu i jest zobowiązany zwrócić ją nauczycielowi na następnej lekcji. Niewywiązanie się z tego obowiązku skutkuje otrzymaniem „-” w kategorii „aktywność” . Po dłuższej nieobecności w szkole uczeń ma prawo do umówienia się z nauczycielem na dogodny dla niego termin zaliczania zaległych prac pisemnych.

2. Wypowiedzi ustne (np. odpowiedź na pytanie, swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp.) oceniane są stopniem lub znakiem „+” czy „-”. Uzyskanie trzech „+” skutkuje oceną bardzo dobrą. Po uzyskaniu trzech piątek, za kolejne trzy plusy uczeń otrzymuje piątkę z plusem, a po zdobyciu trzech piątek z plusem, za kolejne trzy „+” wystawiana jest ocena celująca. Uzyskanie trzech „-” skutkuje oceną niedostateczną.

3. Aktywność ucznia (zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, uzupełnianie dodatkowych ćwiczeń w zeszycie, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi podczas rozwiązywania problemów) i jego przygotowanie do lekcji oceniane są stopniem lub znakiem „+” czy „-”. Konwertowanie „+” i „-” odbywa się według zasady podanej w punkcie 2.

4. Prace domowe oceniane są stopniem lub znakiem „+”. Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje „-”, w wyjątkowych wypadkach oceną niedostateczną (po wcześniejszym zapowiedzeniu przez

nauczyciela, że praca jest na ocenę). Konwertowanie „+” i „-” odbywa się według zasady podanej w punkcie 2.

5. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Sposób (staranność, systematyczność) prowadzenia zeszytu przedmiotowego jest brany pod uwagę podczas wystawiania ocen rocznych.

6. Uczeń otrzymuje ocenę celującą lub bardzo dobrą za całoroczną, systematyczną pracę w ramach koła biologicznego.

7. W przypadku wystawiania ocen klasyfikacyjnych ocenę celującą otrzymuje uczeń, który zdobył tytuł laureata lub finalisty w konkursach biologicznych.

Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów w czasie zdalnego nauczania.

Podczas nauki zdalnej uczniowie będą otrzymywać oceny w trzech kategoriach:

- aktywność z wagą 4 – za pracę na lekcjach on-line
- Aktywność z wagą 6 – za wykonywanie zadań poza lekcyjnych np. przygotowanie dokumentacji z przeprowadzonego doświadczenia, wykonanie modelu komórki itp.
- Quiz z wagą 6 – za rozwiązywanie zadań on-line na platformie Quizizz.

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenie poziomu osiągnięć uczniów.

Ocenę niedostateczną z testu lub sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się poza lekcjami biologii (może być w formie ustnej odpowiedzi lub rozwiązania quizu), w terminie wcześniej uzgodnionym z nauczycielem (nie dłuższym jednak niż dwa tygodnie od dnia przeprowadzonego sprawdzianu). Ocena z testu/sprawdzianu poprawkowego jest zawsze wpisywana do dziennika, bez względu na jej wysokość.

W indywidualnych przypadkach istnieje możliwość poprawy oceny pozytywnej na ocenę wyższą, niż tą, którą uczeń otrzymał na teście lub sprawdzianie.

W wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony z napisania testu.

Uczeń ma prawo do indywidualnych konsultacji z nauczycielem (po wcześniejszym uzgodnieniu terminu) w celu uzupełnienia braków z przedmiotu lub powtórnego wytłumaczenia zagadnień omówionych na lekcji.

Uczniowie klas VII i VIII mogą rozwijać swoje zainteresowania biologiczne i poszerzać wiadomości uczęszczając na zajęcia koła biologicznego.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o uzyskanych wynikach w nauce.

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania (znajduje się też on na stronie internetowej szkoły). Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny udostępniane są wszystkim uczniom i rodzicom „na życzenie”.

Uczeń jest systematycznie oceniany, oceny są jawne i wpisywane na bieżąco do dziennika internetowego. Prace pisemne są do wglądu i przechowywane w gabinecie biologicznym do końca danego roku szkolnego. Systematycznie w ciągu roku (konkretne daty podane są rodzicom na pierwszym zebraniu we wrześniu) odbywają się spotkania klasowe i dni otwarte, podczas których rodzic ma okazję na indywidualną rozmowę z nauczycielem.

Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej są przekazywane zgodnie z procedurą Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone Podstawą Programową a niekiedy wykraczające poza nią, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- osiąga sukcesy w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował prawie w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone Podstawą Programową,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,

- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- poprawnie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- właściwie prowadzi zeszyt, uzupełnia na bieżąco notatki,
- jest aktywny na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych Podstawą Programową, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia i obserwacje biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga przynajmniej 31% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.

Ustalenia końcowe.

Nie ma pozytywnej (czy też satysfakcjonującej) oceny uczniów, którzy uchyla się od oceniania. Przy ocenianiu uwzględniane są możliwości intelektualne ucznia, jego orzeczenia i opinie oraz zdarzenia losowe.

Agnieszka Tubis – nauczyciel biologii